

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN!

XEBAT

JI BO RIZGARIYA KURDISTAN

(KOVARA NAVENDÎ YA RIZGARÎXWAZÊN NETEWIYÊN KURDISTANÊ-K.U.K.)

- 1'Ê GULANÊ**
- SON OPERASYONLAR K.U.K'U ÇÖKERTEMEMİŞTİR**
- ERMENİ SOYKIRIMI ÜZERİNE**
- FKÖ'NÜN BİRLİK KONGRESİNDE ALINAN KARARLAR VE SONRASINDAKİ GELİŞMELER**
- BİRLİKLER SORUNUNA GENEL BİR YAKLAŞIM VE KÜRDİSTAN'DA PARTİ OLAYI (4)**
- TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN'DAKİ SON ÖĞRENCİ EYLEMLERİ VE SONUÇLARI ÜZERİNE**

16

www.arsivakurdi.org

1'Ê GULANÊ

SON OPERASYONLAR K.U.K'U ÇÖKERTEMEMİŞTİR

ERMENİ SOYKIRIMI ÜZERİNE

FKÖ'NÜN BİRLİK KONGRESİNDE ALINAN KARARLAR
VE SONRASINDAKİ GELİŞMELER

BİRLİKLER SORUNUNA GENEL BİR YAKLAŞIM VE
KÜRDİSTAN'DA PARTİ OLAYI (4)

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN'DAKİ SON ÖĞRENCİ
EYLEMLERİ VE SONUÇLARI ÜZERİNE

XEBAT

JI BO RIZGARIYA KURDISTAN

www.arsivakurdi.org

1'ê GULAN'Ê

1'ê Gulanê cejna karker û xebatkarên dinê ye. Di pêvajoka jiyane de ev roj bûye wek rojek piştgirî, alîkarî û berxwedana karker, kedkar û gelên bindest a li dijî kedxwarî û sîtemkariyê. Bi vî awayî ew bûye sembola serketina tekoşîna kedkarên dinê.

Îro di roja me de, 1'ê Gulanê di her welatî de bi awên cuda tê pîroz kirin. Di hin welatan de ev cejn bi serbestî û fermî (resmî) ji alî karker û kedkaran ve tê pîroz kirin. Di van welatan de ev roj bûye wek rojek netewî û bi vî awayî tê pîroz kirin. Di hin welatan de jî, çîna karker; li hember hemû asteng û rêgirtinên qata serdest, vê cejnê pîroz dikin û derdikevin rê û meydanan.

Lê, di welatên kolonyalîst û di welatên, ku bi dîktatoriyên faşîst tên îdare kirin de, ev cejn hatiye qedexe kirin û bi awakî fermî rê li pîrozkirina wê hatiye girtin. Di van welatan de, di 1'ê Gulanê de, karkerên ku gihîştne zanîna xwe a çînî, hewl didin da ku cejna xwe pîroz bikin. Di van pîrozkirinan de bi sedan kes tên girtin, tade dibînin û ji kar û xebata xwe tên bi dûr xistin.

Li Tirkîyê, wextekî dûr û dirêj pîrozkirina cejna 1'ê Gulanê qedexe bû. Lê, piştî tekoşin û kefteleftê, bi serkêşiya şoreşger û karkerên xwedî zanîna çînî, ev bêdengî hat çirandin û cara yekemîn di 1976'an de bi awakî firehî û girseyî (kitlese) hat pîroz kirin. Lê, sermayedarên serdest û kolonyalîstên Tirk, ji vê bûyerê xof girtin û ketin nav tirsek mezin. Ji ber vê yekê, di sala 1977'an de bûrjûwaziyên yekdest û kolonyalîstên Tirk prowakasyonê mezin çêkirin. Di vê prowakasyonê de 37 şoreşger û karker hatin kuştin, bi sedan brîndar bûn û bi hezaran ji alî Polîs ve hatin girtin. Piştî vê, 1'ê Gulanê, bi awakî girseyî û bi zanîna çînî nehat pîrozkirin û ew ji naveroka xwe a çînî hat bi dûr xistin. Ji ber ku 1'ê Gulanê li hin ciyan hat qedexe kirin; li ciyên ku destûra pîrozkirina wê hatibû dayîn jî, di çarçewa daxwazên bûrjûwazî de hat pîrozkirin.

Di van pîrozkirinên bivî awayî de, ku navê wan 1'ê Gulanê bû,

hildana alên sor, xwendina marşa enternasyonal û gelek dûriş-mên (slogan) ku daxwaza çîna karker tanîn ziman, gotin û nivîsandina wan hatibûn qedexe kirin. Ji xeynî hildana alên sor, *xwendina marşa navnetewî, gotin û nivîsandina her tiştên bi Kurdî jî hatin qedexe kirin.*

Wek tê zanîn, ev tiştên ku hatine qedexe kirin, naveroka l'ê Gulanê dadigrin. Çaxa ew nebin naveroka vê rojê tê valakirin û mana xwe a çînî winda dike. Ji xeynî wan tiştan jî, hildana ala Tirkî, xwendina marşa Tirkî a netewî, hildana wêneyê (sûret) Atatirk hatibûn mecbûr kirin. Di bin van mercan de l'ê Gulanê di sala 1978'an de bi serokatiya DİSK ê li bajarê Mersîn ê hat pîroz kirin.

Bi hezaran karker û kedkarên Kurd ên ku li Çukurova dijiyan, di vê pîrozkirinê de beşdar bûn, daxwaz û xwestinên xwe bi zimanê Kurdî gotin û nivîsandin. Wan, asteng û qedexa bûrjûwaziyên yekdest û kolonyalîstên Tirk nasnekirin û bi hemi awayî daxwazên xwe bi zimanê Kurdî gotin. Lê mixabin, kesên ku destûra çêkirina l'ê Gulanê ji bûrjûwazî standibûn, bi van kiryarên karker û kedkarên Kurd kêfxweş nebûn û êrişî wan kirin.

Di welatê me Kurdistanê de l'ê *Gulanê ji alî karkerên Kurd ve bi awakî serbixwe nehatiye pîrozkirin.* Bêguman, sebaba vê a bingehîn, bindestbûna welatê me ye. Ji xeynî vê gelek sebebên din ên siyasî rolekî mezin dilîzin. Divê meriv vêna jî bide kifşkirin, ku di vî warî de gelek kêmasiyên hêzên rizgarîxwazên Kurdistanê jî hene.

Di vir de xalek girîng derdikeve pêş çavan. Di van kar û kiryarên xwe de divê çîna karkerên Tirkîyê, bi hemi awayî di kar û tekoşîna xwe a siyasî de, baweriyêke bingehîn bide netewa Kurd û hêzên rizgarîxwazên wê. Tenê ev xal kare bihêle, ku hêzên rizgarîxwazên Kurd û hêzên çînî ên karkerên Tirkîyê milên xwe bidin hev û bi hev re tê bikoşin. Lê mixabin; hetanî îro, çîna karkerên Tirkîyê di kiryarên xwe de ev bawerî nedane netewa Kurd û di gelek kirinên xwe de hiştine ku bêbawerîti di nav herdû aliyan de kûrtir bibe û ji hev bi dûr kevin.

Bi ser ku bi giranî xebata çîna karkerên Tirkîyê li ser aboriyê bû; lê, bi hindikayî be jî çirûskên vê xebatê di tekoşîna siyasî de jî xwe nîşan daye. Wek: *15-16 ê Hezîranê. Rawestina li dijî dadgehên parastina dewletê û car bi car jî rûreşkirina kiryarên hêzên faşîst.*

Lê mixabin, li hember bi hezaran kiryarên hêzên kolonyalîst ên li ser Kurdistanê; barbariya dewleta Tirk, lêdan, kuştin û nefîkiri-

na gelê Kurd, bêdengî çêtir dîtine û li hember van kiryanan tu gavek siyasî neavêtine. Em di vê baweriyê de ne, heger çîna karkerên Tirkîyê li hember kiryarên dewleta Tirk ên li ser gelê Kurd; du saetan dev ji kar berdabana û kiryarên dewleta Tirk rûreş kiribana, wê rehên baweriyê di nava netewa Kurd û çîna karkerên Tirkîyê de zeximtir biba. Lê heyf û mixabin, di hin kiryarên xwe de, wan ev reha baweriyê jartir kirine. Wek: di sala 1974'an de di dagîrkirina Qibrîsê de, karkerên girêdayî DÎSK ê, keda xwe a rojekê pêşkêşî leşkerên Tirk kirin. Bi vê nevê, *hêzên rizgarîxwazên Kurd bi şik li vê kiryara wan nerîn û pîrsek ji xwe kirin*; gelo **sibê di des-tpêka şoreşa Kurdistanê de, wê tewr û nêta DÎSK** ê li hember leşkerên kolonyalîst çî be? Ji aliyê din, li Kurdistanê, hin sendiqên ku bi DÎSK ê ve girêdayî çaxa ji bo mafên xwe ên aborî û siyasî dev ji kar berdane; ji ber naveroka daxwazên wan ên siyasî, navenda DÎSK ê ev çalakîyên (eylem) wan baş nedîtine û di van çalakiyan de ew bi tenê hiştine.

Çîna karkerên Kurdistanê, di karên xwe ên demokratîk û aborî de mecbûr in daxwazên xwe ên siyasî bidin pêş. Li dinê tevî tewra çîna karkerên şoreşger bi vî awayî bûye. Lê, heger çîna karkerên Kurdistanê bi tenê di sendiqên heyî de bimînin û ji navenda xwe tu alîkariyê nestînin, ev nîşan dide ku di warê rêxistina pîşeyî (mesleki) de valayiyek heye. Ji bo dagirtina vê valayiya rêxistina pîşeyî jî, **çîna karkerên Kurdistanê di çî mercan de dibe bila bibe, divê rêxistina xwe a pîşeyî serbixwe damezirîne.**

Li Tirkîyê piştî hakîna 12'ê Îlonê, di nava tevgerên şoreşger û demokratîk ên Tirkîyê û tevgerên netewî û demokratîk ên Kurdistanê de nexweşî û tevlihevîyê dest pê kir. Vê pêvajokê wextekî dirêj ajot. Tevgera netewî û demokratîk a Kurd ket rewşek xerab. Her hêzekê hewl da ku xwe ji vê rewşa xerab derxe. Di vê pêvajokê de gelek grûb hilyan û hinek jî gelekî jar ketin. Îro jî hinek hêz hewl didin da ku karibin xwe ji vê rewşê derxînin.

Di vê pêvajokê de, tevgera me *Rizgarîxwazên Netewiyên Kurdistanê (R.N.K)* piştî gelek kefteleftan, di sala 1986'an de konferansa xwe a duduwan pêk anî. **R.N.K** li gor xwe pêvajoka derbasbûyî girt û pêvajokek nû vekir. Di vê pêvajoka nû de, ew, kare xebata xwe a siyasî di hundurê welêt de bi ruh bike. Di tevgera şoreşgerî a Kurdistanê de serketinek pêk anî. Ji bo vê yekê jî, l'ê Gulana 1987'an di mercên îro de li gor îmkan û taqata xwe bi nave-rokek dagirtî pîroz kir.

SON OPERASYONLAR K.U.K'U ÇÖKERTEMİŞTİR

Nisan ayı başlarıyla birlikte sömürgeci, askeri faşist diktatörlük Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K. U. K) devrimci hareketimize karşı geniş çaplı bir operasyon başlattı. Operasyon özellikle İstanbul, Ankara, Mersin, Diyarbakır, Siirt ve Mardin bölgelerinde yoğunlaştı. Bir aya yakın bir süre devam eden operasyonlarda devrimci hareketimizle ilişki içinde oldukları gerekçesiyle yüze yakın kişi göz altına alındı. Sıkıyönetim bölgeleri dışında tutuklananlar sıkıyönetim bölgelerine sevkedildiler. Böylece operasyonlarda tutuklananların davalarının birleştirilmesi için özel bir çaba sarfedildi. Ancak daha sonra sıkıyönetim bölgesi dışında tutuklananların dosyaları Devlet Güvenlik Mahkemelerine gönderildi.

Sorgulama süresinde gözaltında bulunan tutuklular ağır işkencelere maruz kalarak siyasi polisin hazırladığı gerçek dışı ifadeleri imzalamaya zorlandılar. Yapılan baskılar bir sonuç vermeyince gözaltına alınan yüz'e yakın insandan yaklaşık doksan'ı serbest bırakıldı. Sonuçta Mersin'den bir, Mardin'den dört ve Ankara'dan da dört kişi olmak üzere dokuz kişi tutuklandı.

Operasyonların bitiminde sömürgeci burjuvaziyenin icazetli basını olaya sadece sınırlı bir şekilde yer verdi. Normal koşullar-

da bir avuç suda fırtınalar koparan burjuva basınının bu sessizliği elbette ki, nedensiz değildir. Onlar geçmişten günümüze kadar Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K) devrimci hareketimize yaklaşımlarında çok temkinli davranmışlardır. Hareketimizin isminin anılmaması için özel bir çaba içinde olmuşlardır. Bunun esas nedeni, sömürgeci devletin hareketimizin Kürdistan'lı geniş kitleler üzerindeki etkinliğini bilmesinden kaynaklanmaktadır. Esas tehlike kaynağının buradan kendilerine yöneleceğinin bilincindedirler.

Operasyonlar, Türkiye'deki etkili burjuva basınında sadece kalem başlıkları ile geçiştirilirken, Güneş gazetesinin 14 Nisan tarihli sayısında kısa ama sansasyonel bir haberle kamuoyuna duyuruldu. Bu haberde şöyle denmektedir; *“Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube F-16 yapımcısı Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A.ş. ile bazı devlet dairelerine sızan Kürdistan Ulusal Kurtuluş örgütüne darbe indirdi. Örgütün Ankara sorumlusu Makine Yüksek Mühendisi göz altına alınarak Devlet Güvenlik Mahkemesi sorgu yargıçlığınca tutuklandı”*. Haberde daha sonra tutuklanan kişilerin isimlerine yer verilerek şöyle devam ediliyor, *“...Böylece 13 günden beri süren operasyonlar sonunda aralarında üst düzeyde devlet memurlarının da bulunduğu yasa dışı örgütün Ankara kanadı çökertildi. Bu kişilerin devlet dairelerine girmeden önce ve daha sonra çeşitli nedenlerle yapılan ‘güvenlik soruşturmaları’ndan nasıl geçtikleri ise anlaşılamadı.”* *“Bölücüye Darbe”* başlığı altında verilen bu haberde, örgütün askeri kanadının da ele geçtiği belirtilerek şöyle deniliyor; *“Örgütün gerilla tipi halk savaşı çalışmalarını yaptıkları da bildirildi. Bu amaçla çalışmalarını Ankara’da üç yıldır sürdürdükleri anlaşıldı.*

Yapılan sorgulamalarda sanıkların ‘Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Kürt devleti kurmak için örgütlendiklerini ve bu amacı gerçekleştirmek için de askeri kanadı oluşturduklarını’ itiraf ettikleri bildirildi”.

Sömürgeci-faşist devlet, Kürdistan devrimci hareketine karşı saldırılarında tüm propoganda, psikolojik baskı vb. organ ve kurumlarını seferber ediyor. Sömürü düzeninin ayakta tutulması için her türlü yalan, iki yüzlülük devletin politikası olarak hayat bulmaktadır. En ufak bir başarı göklere çıkarılarak, her şeyin yerle bir edildiği safsatasından hareket edilmekte ve böylece devletin ne denli güçlü olduğu imajı yaratılmak istenmektedir. 12 Eylül sonrası devrimci harekete yönelik saldırılardan kısa dönemli bazı so-

nuçlar alan sömürgeci, askeri-faşist diktatörlük büyük bir yaygarayla devrimci hareketin kökünün kazıldığını kamuoyuna duyurmuştu. Ancak, aradan geçen süre, devrimci hareketin kökünün kazanmadığını doğruladı gibi, diktatörlüğün de yalanını ve ikiyüzlülüğe dayalı politikasını yeterince teşhir etmiştir. Bu gün devrimci hareket, gerek Kürdistan'da gerekse Türkiye'de maruz kaldığı tüm darbelerle karşın mücadele alanında vardır ve bu varlığını her geçen gün biraz daha hissettirmektedir. Geçmiş mücadele pratiğinden de dersler çıkararak ileriye yönelik çalışmalar giderek yoğunlaşmaktadır.

Bu bağlamda sömürgeci-faşist devletin Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K) devrimci hareketimizin Ankara kanadını çökerttiği doğrultusundaki haberleri de yalan ve düzmedir. K.U.K devrimci hareketimiz bu gün her günden daha yoğun bir şekilde, ama geçmişin hata ve eksikliklerinden mümkün olduğu kadar arınarak, mücadelesini alanda sürdürmektedir. Bu devrimci-radikal hattımızın bir gereği ve örgüt olarak varlık koşulumuzdur. Özellikle, hareketimizin 1986 yılında yapılan 2. Konferansından sonra ülke içindeki çalışmalarımız yoğunlaşmış ve kısa sürede kök-budak salarak önemli bir alana yayılmıştır. Sömürgeciler de çok iyi bilmektedirler ki, Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K) gibi, Kürt halkının mücadelesinde köklü izleri bulunan devrimci bir hareketin çökertilip yok edilmesi, bir kaç yurtsever insanın tutuklanmasıyla mümkün değildir. K.U.K, geçmiş mücadele tarihinin bilincinde olduğu gibi, sömürgeci tahakküm altında inim inim inleyen ve ülkesi kan ağlayan mazlum bir ulusun kurtuluş mücadelesine soyunduğunun da bilincindedir. Bu yolda katlanamayacağı acı, yapamayacağı fedakarlık yoktur. Tüm olumsuzluklara ve saldırılara rağmen ayakta durabilmenin ve her yeni dönemde kendini toparlayarak mücadelede varlığını kanıtlamasının nedeni budur.

Diğer yandan sömürgeci-faşist devlet yeni bir şey keşfetmişcesine Ankara'da tutuklanan kişilerin "*Gerilla tipi halk savaşı çalışmaları*" içinde olduklarını itiraf ettiklerini bildiriyor. Örgütümüzün "**Güney ve Doğu Anadolu'da**" bir Kürt devleti kurmak istediği belirtiliyor. K.U.K'un bu görüşleri ne bu günün görüşleri, ne de saklı-kapaklı görüşlerdir. Devrimci hareketimiz mücadelede adını duyurduğu günden bu yana, hedefinin Bağımsız, Demokratik ve Birleşik bir Kürdistan olduğunu, son hedefinde Sosyalist bir toplumu amaçladığını çeşitli vesilelerle belirtmiş,

ajitasyon ve propagandasını bu eksen üzerinde sürdürmüştür.

Aynı şekilde Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K) devrimci hareketi bu hedefe varmak için mücadelenin tüm biçimlerinden yararlanacağını, ancak temel mücadele biçiminin Kürdistan'da silahlı mücadele ve bunun ülkeye özgün biçimleriyle sürdürüleceğini her defasında belirtmiştir. Devrimci bir hareket olarak, stratejik hedeflerimizi ve bu hedeflere ulaşmak için ön gördüğümüz yolu kimseden saklama diye bir sorunumuz yoktur. Sömürgeci-lerden de. Devrimciler, düşmanın tüm gizli ve art niyetli düşünce ve planlarına karşın halk kitlelerinin önüne açık ve net hedeflerle çıkarlar. Devrimci hareketimizin de yaptığı budur. Bu doğrultu da gerekli devrimci kurum ve organları yaratma çabası içinde olması doğaldır.

Sömürgeci-faşist diktatörlüğün hareketimize karşı yönelttiği bu operasyonlar devrimci geçinen bazı çevrelerde de değişik şekillerde değerlendirildi. *“Maceracılığın sonu budur.”* *“Bu dönemden bu türden eylemlerin sonu budur”*. (Operasyonlara neden olan bir silahlı eylem kastedilerek-Xebat-) *“Sol‘culuk yapmanın doğal bir sonucu”* vb.vb... yakıştırmalarla operasyona içten içe sevinen bu çevreler, devrimci hareketimizi akıllarınca yıpratma ve küçük düşürmek için adeta bir dedikodu kampanyası başlattılar. Ne var ki, bunu yaparken, kendi kendileriyle çelişki içine düşmekten de kurtulamamışlardır. Daha düne kadar *“ülkede hiç bir etkinlikleri yok”*, *“hareket bitmiş durumdadır”* denilirken, en azından bu gün hareketin varlığı kabul görmek zorunda kalınmıştır. İşin acı olan yönü ise, bu hazmedilemeyen kabulün, düşmanın saldırıları sonucu gündemleşmiş olmasıdır. Bu da oldukça düşündürücüdür.

Hemen belirtelim ki, Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K) olarak, Kürdistan devriminin uzun vadeli ve çetin bir mücadele sonucu gerçekleştirileceği inancındayız. Bu anlamda bu günkü koşullarda, devrimci hareketin tasfiyesinin gündemde olduğu bir dönemde ne kendimizi kanıtlama ve ne de güç gösterisi yapma diye bir sorunumuz yoktur. Devrim mücadelesi her kesi layık olduğu yere oturtacaktır.

Diğer yandan biz, ülkemizin Bağımsızlığı, Ulusumuzun Kurtuluşu ve halkımızın Özgürlüğü için yola koyulan devrimci-radikal bir örgütüz. Sırtımızda Bağımsızlık mücadelesinin tüm sorumluluğunu taşıyoruz. Amaca ulaşmak için hiçbir özveri, fedakarlık ve cesareten kaçınmayacağız. Devrimci-radikal bir örgüt olmanın, geniş emekçi halk kitlelerinin taktirini kazanmanın gerekleri

neyse onları yerine getirmeye çalışıyoruz. Bu yolda elbette ki, operasyonlar da yiyecek, şehitler verecek ve zor şartlar altında mücadeleyi sürdürmek zorunda kalacağız. Biz bundan bıkmayacağız. Sömürgeci-faşist devlet operasyonlarından ve baskılarından, biz de devrimci-radikal hattımızı kararlılık ve inatla sürdürmekten bıkmayacağız... **Kapağı Avrupa metropollerinde atıp, rahat ve ucuz eleştiri girdabı içinde her gün biraz daha kaybolmaya yüz tutanlar** dedikodularından ve çamur atmalarından, biz de **ülke zemininde devrimi inatla örme azmimizden bıkmayacağız...** Ayrı ayrı saflarda durmamızın esas nedeni de budur zaten!...

□

XEBAT'ê
bixwîne
û
bide xwendin

ERMENİ SOYKIRIMI ÜZERİNE

Sömürgeci-Feodal Osmanlı imparatorluğu varlığının zorunlu bir koşulu olarak, sömürgeci tahakkümü altında bulundurduğu halkları her türlü yöntemi kullanarak kendi bünyesinde yok etme doğrultusunda bir politika sürdürmüştür. Bir halkın tarihi süreçte varolmasının maddi temellerini ortadan kaldırma girişimleriyle onları tarih sahnesinden silmek istemiştir. Onları yurtlarından sürgün etmiş, dillerini yasaklamış, kültürel etkinliklerini kısıtlamış, örgütlenme faaliyetlerine müsaade etmemiş, mal varlıklarına el koyarak zenginliklerini talan etmiştir. Tüm bu sindirme ve yıldırma politikasının yanısıra, başarıya ulaşamayınca da toplu katliamlar aracılığıyla mazlum halkları imha etmeyi politikasının ana unsuru olarak gündemleştirmiştir.

Denetimindeki mazlum ve sömürge halkları arasında ilk etapta sunni çelişkiler yaratarak bunları birbirlerine kırdırtmayı yeğleyen Osmanlı despotizmi, güçsüz düşen halklara karşı son darbeyi de kendisi vurmuştur. Bu yolda sömürgeciliğin ve Osmanlı entrikalarının her akla gelenini uygulamaktan bir an olsun bile çekinmemiştir.

Osmanlı sömürgeciliğinin en belirgin özelliklerinden biri olan soykırım ve halkları eritme politikası, uzun bir tarih boyunca sonuna dek kullanıldıktan sonra, Cumhuriyet sonrası Kemalist diktatörlüğe zengin deneylerle dolu bir miras olarak kalmıştır. Sömürgeci T.C. Osmanlı İmparatorluğundan devraldığı bu mirası

daha da geliştirerek o'na devlet yapısı içinde sistematik bir yapı kazandırmış ve bu gerici yapıyı günümüze dek korumuştur. Dün Ermeni halkına karşı girişilen toplu katliam eylemi, bu gün özünden hiç bir şey kaybetmeden Kürt halkına karşı sürdürölmektedir.

Sömürgeci-Feodal Osmanlı imparatorluğu, tahakkümü altında bulundurduğu Ermeni halkına karşı toplu soykırımı eylemlerini hayata geçirirken, elbette ki, kendine göre bazı gerekçeler göstermiş, Ermeni halkından duyduğu rahatsızlığı dile getirmiştir. Osmanlı despotizminin birçok rahatsızlığı yanında esas olarak iki noktanın önemli olduğunu belirtirsek yanlış yapmış olmayız herhalde. Birincisi, Ermenilerin o dönemki şartlarda Osmanlı imparatorluğu sınırları içinde en iyi tacir durumunda olduklarıdır. Ermeniler, dönemin en önemli ticari merkezlerini ellerinde bulundurmaktaydılar. Ticaret alanında olduğca başarılı bir yapı gösteren Ermenilerin, giderekten diğer alanlarda da etkinlik sağlamaları kaçınılmazdı. Direk olarak devlet yönetimine gelme haklarından yoksun olan Ermenilerin bu durumları her ne kadar Osmanlı yönetimi tarafından daha baştan itibaren önlenmişdiyse de, yine de Ermenilerin devlet organlarına etki etme olanakları vardı. Ekonomik alanda söz sahibi durumunda olan Ermenilerin, siyasi olarak ta etkinlik kazanacaklarından korkan Osmanlı devleti bu durumda olduğca tedirginlik duyuyordu. İkinci olarak, Osmanlı imparatorluğu ve dönemin Çarlık Rusyası arasında süregelen savaşlarda Ermeniler Rusların yanında yer alıp Osmanlılara karşı savaşıyorlar ve bu durumları ile sömürgeci devletin hedeflerine maruz kalıyorlardı. Bundan dolaydır ki, Osmanlı imparatorluğu ile Çarlık Rusyası arasında ne zaman bir anlaşmazlık söz konusu olsa, Osmanlılar durumu öncelikle Ermenilerle ilgili olarak değerlendirmekte ve gelişecek olaylara baştan itibaren müdahale etmekteydiler. Yapılan türlü müdahalelerin en başında ise kuşkusuz sürgün işlemi geliyordu.

Birinci emperyalist paylaşım savaşında Osmanlılar, Almanya'nın yanında yer alarak Rusya'ya karşı savaş ilan ettikleri zaman, devletin yapısı gereği bir çok iç sorunla karşılaştı. Bunların başında Ermeni sorunu geliyordu. Osmanlı devleti savaşa girdiği sırada, bir yandan Ermenilerin yine Ruslarla işbirliği yapacağından, diğer yandan da İtilaf devletlerinin Ermeni ve Kürt sorunuyla birlikte bazı azınlık sorunlarını da gündeme getireceklerinden büyük bir korku duyuyordu. Bu nedenle , Osmanlı devleti içte bazı önlemler almaya yöneldi. Günün savaş koşullarında öncelikle

Ermeni halkının toplu imhası için elverişli koşulların varlığından hareket edildi. Yapılması gereken tek şey, böylesine barbarca bir soykırımının dış dünyaya duyurulmaması ve böylece savaş koşullarında kötü bir puan alınmamasıydı.

Planın ilk adımı olarak, çıkarılan bir kanunla Ermeni halkı mecburi iskana tabi tutuldu. Bu kanuna göre, Ermeniler savaş sırasında yerlerinden göç ettirilip Mezopotamyanın belirli kesimlerine yerleştirecek ve savaş bitimine kadar bu alanlarda zorunlu ikamete tabi tutulacaklardı. Savaştan sonra ise, istemlerine bağlı olarak eski yerleşim bölgelerine geri dönebileceklerdi. Bu elbette ki, kanunun resmi çevrelerce yorumuydu. Oysa ki, kanunun esas amacı, Ermenileri yerlerinden göç ettirip, göç sırasında savunmasız olan halka karşı katliam eylemlerine girişmektir. Böylesi bir durum, soykırımını oldukça kolaylaştıracaktır gibi, aynı zamanda katliamı gizleme olanağı da tanıyacaktı. Ermeni halkının bu tümünden imhasını içeren plan, bizzat 2. Abdülhamit, Talat ve Enver paşalar tarafından kararlaştırıldı. Kararın hayat bulması için, yine başta Enver ve Talat paşalar olmak üzere "*Teşkilat-ı Mahsusa*" görevlendirildiler.

Bu hazırlıklardan sonra, yurdundan zorla göçettirilen Ermeni halkına karşı daha göç sırasında vahşice bir katliam başlatıldı. Böylece 15 Mart 1915'te başlayan Ermeni katliamı, 1916 yılının son aylarına kadar aralıksız sürüdürüldü. Soykırım boyunca 1,5 milyonu aşkın Ermeni; kadın, yaşlı, genç, çocuk farkı gözetilmeksizin katledildi. Katliamlar Ermenilerin bulunduğu her alanda gündemleşiyordu. Soykırım eylemleri devam ederken, 24 Nisan 1915'te, İstanbul'da bir çok Ermeni aydını ve ileri geleni evlerinden alınarak götürüldüler. Daha sonra toplu bir şekilde kurşuna dizilen bu Ermeni aydınlarının tutuklama tarihi olan 24 Nisan, Ermeni halkı tarafından sömürgeci Osmanlı İmparatorluğunun Ermeni halkına karşı giriştiği katliam günü olarak ilan edildi. Bu tarih o günden bu yana tarihin sayfalarında, insanlığa karşı işlenen bir suç, kara bir leke olarak yer aldı. Her yıl, başta Ermeni halkı olmak üzere, birçok ülke ve ilerici kuruluş bu kara günü nefretle anmaktadırlar.

Ermeni soykırımını belgeleyen birçok döküman hala T.C.'nin resmi devlet arşivlerinde dururken, bu zorba devlet tarihi gerçekleri teslim etmeye yanaşmamaktadır. Yapılan katliamı dünya kamuoyu önünde çarpıtmak için her türlü düzenbazlığa baş vurmaktadır. Gerçeği en iyi şekilde kendisi bilmesine rağmen, dünyanın

gözüne baka baka yalan söylemektedir. Konuyu ört-bas etmek için her yola baş vurmakta ve hatta resmi arşivlerdeki belgelerden faydalanmayı yasaklamaktadır. Uluslararası düzeyde, diplomatik kanallarını kullanarak böyle bir olayın olmadığını söyleyerek kamuoyu oluşturmaya çabalamaktadır. Bu durum T.C.'nin resmi ideolojisinin harcıdır. Çünkü o, tüm bir tarihi boyunca sürekli olarak gerçekleri gizlemiş ve varlığını yalan, sömürü, baskı ve katliam temeli üzerine oturtmuştur. Ancak, sömürgeci Türk devleti Ermeni halkına karşı işlenen bu insanlık suçunu bir türlü gizleyememektedir. Gerek, sağ basının 2. Abdülhamit'e övgüler dizdiği bir iç kamuoyunda, gerekse tüm diplomatik kanalların bir bir devreye sokulduğu dış kamuoyunda T.C. giderek daha fazla bir teşhir kampanyasıyla karşı karşıya kalmaktadır. Dün Ermeni halkına karşı girişilen bu barbarca soykırımının bu gün savunuculuğunu yapan bazı çevreler, aynı şekilde yaşanan ortamda Kürt halkına karşı programa alınan geniş çaplı bir katliam hareketi için de devlete önerilerini sunmaktan geri durmamaktadırlar.

Ermeni soykırımı ile ilgili olarak bazı gerici çevreler, olayı bilinçli bir şekilde çarpıtmakta ve T.C.'nin faydalanabileceği bir yoruma tabi tutmaktadırlar. Ermeni halkına karşı girişilen bu katliama Kürt halkının da ortak edilmesi bilinçli bir şekilde gündemleştirilmektedir. Ciddiyetten uzak olan bu iddiada, Kürtler Osmanlı devletinin yanında, Ermeni halkına karşı gösterilmektedir. Aslına bakılırsa, adı geçen iddialar sömürgeci devlet tarafından özel olarak yayılmakta ve geçmişte olduğu gibi iki halk karşı karşıya getirilmek istenerek, katliamın esas sorumluları gizlenmeye çalışılmaktadır. Sömürgeci Osmanlı devleti de zaman zaman Kürt ve Ermeni halkları arasındaki dini farklılıklardan yararlanarak, iki halkı karşı karşıya getirmek istemiştir. Bunun için yığınla komploya girişmiştir. Osmanlı devletinin Ermeni halkına karşı geliştirdiği katliam sırasında, çeşitli ulus ve milliyetlerden işbirlikçilerini kullandığı doğrudur. Bu arada Kürtlerden oluşturulan Hamidiye Alaylarını da kullanmışlardır. Ancak Hamidiye Alaylarının, Osmanlı sömürgecilerinin Kürdistan'da sağlayamadıkları otoriteyi sağlamak ve onu kollamakla görevli olduğu da bilinmektedir. Sömürgeci güçlerin sömürge ülkelerdeki işbirlikçileri tarihin her döneminde kendi halklarına karşı olduğu gibi diğer ezilen-mazlum halklara karşı da bir ihanet içinde olmuşlardır. Devletle işbirliği içinde olduklarını kanıtlamak için de her türlü barbarlığı yapmışlardır ve halen de yapmaktadırlar. Eğer, bu gün sömürge-

cilik bir olgu olarak gündemde duruyorsa, bunda işbirlikçilerin payı büyüktür.

Tarih kanıtlamaktadır ki, Kürt halkı Ermeni katliamı boyunca, gücü oranında katliama karşı durmuş, mazlum Ermenilere sahip çıkmış, onları sömürgecilerden ve işbirlikçilerinden gizleyerek katliamdan korumaya çalışmıştır. Ermeni halkını 1915'te katleden sömürgeci-ırkçı zihniyet, Kürt halkını da defalarca toplu katliamlardan geçirmiştir. Ağrı-Zilan, Şex Sait, Dersim vb. katliamların vahşeti hala belleklerdedir. Sömürgeci, Faşist Türk devleti bu gün de yeni katliam hazırlıkları içindedir. Bu yönüyle Ermeni ve Kürt halkının düşmanları birdir. Aynı odaktır. İki halkın tarihten gelen iyi ilişkileri ve toprak komşulukları mevcuttur. Tüm bunlardan dolayı, bu günkü aşamada iki halkın mücadelelerini ortak düşmana yöneltmeleri bir zorunluluktur. Zaten halklarımız da bunun bilincine varmışlardır. Sömürgecilerin ve onlara şu veya bu şekilde akıl verenlerin hiç bir çabası iki halkı karşı karşıya getirmeye yeterli olmayacaktır.

Ermeni soykırımının 72. yılını, **Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K)** olarak nefretle kınıyor, sömürgecilerin bu insanlık suçlarını mahkum ediyoruz.

FKÖ'NÜN BİRLİK KONGRESİNDE ALINAN KARARLAR VE SONRASINDAKİ GELİŞMELER

Bölgemiz Orta-Doğu içinden geçtiğimiz bu günlerde yeni bir gelişmeye sahne oldu. Sözkonusu gelişme 20 Nisan 1987 tarihinde Cezayir'de toplanan FKÖ ulusal meclisinin 18. dönem toplantısıydı. Cezayir'de yapılan bu toplantıya Filistinli örgütlerin hemen tümü katıldı. 18. dönem toplantısı Filistinli güçler arasında süregelen ve yer yer silahlı iç çatışmalar boyutuna kadar ulaşan ayrılıklara son vererek, mücadele temelinde FKÖ çatısı altında yeniden birleşme kararı alarak örgütün liderliğine Yâser Arafat'ı getirdi. Önemli diğer bazı kararların da alındığı toplantı başarıyla sonuçlandı. Alınan kararlar bölge ve dünya kamuoyuna açıklandı.

18. dönem toplantısında alınan kararların resmi olarak kamuoyuna duyurulmasından sonra değişik düzeydeki tepkiler gelmeye başladı. Alınan kararlar neydi?

- 1-Amman antlaşmasının feshinin kabul edilmesi,
- 2-Ulusal meclis ve FKÖ yürütme kurulundaki yeni değişikliğe göre önderliğin kolektif tarzda oluşturulması. Bundan kast edilen FKÖ liderinin bireysel eylemlerine sınırlama getirmektir.
- 3-Mısırla ilişkilerin kesilmesi istemi Arafat'ın insiyatifi ile kabul edilmeyip, ilişkilerin devamı,
- 4-Uluslararası barış konferansına katılma konusunda karar mecliste görüşülecek, ancak ilke olarak, Filistin halkının kendi kade-

rini tayin hakkını içermeyen hiç bir görüşmeye katılmayacağı kararlarıdır.

Bu kararlara ilk tepki ABD ve batı dünyasından geldi. Bunlara göre, Amman antlaşmasının feshedilmesi kararı “*bölgede barış umutlarına vurulmuş bir darbe*” olarak değerlendirildi. ABD ve batı dünyasının konuya ilişkin tepkileri böyle olurken, bölge devletleri de kendi yorumlarını değişik şekillerde kamuoyuna duyurdular. El-Ahram’daki konuya ilişkin yazıda, Ürdün’ün ülkesi içindeki Filistinlileri ayıklama amacıyla düzenleme hazırlıklarına başladığı belirtiliyordu. Ürdün başbakanı Zeyd-El Rifai konuyu görüşmek üzere ABD’ye gitti. Mısır, Kahire’de ki FKÖ bürosunu kapatarak toplantıya olan tepkisini gösterdi. Suudi Arabistan yanlısı olarak bilinen El Şark El Evsat gazetesine göre Ürdün ve Mısır ittifakının FKÖ’yü temsil edecek yeni bir seçenek peşinde olduğu belirtildi. Suriye ise, FKÖ’nün son kararlarından fazla memnun olmadığını belirtmek amacıyla, Filistinli yetkililerin ülkeye girişlerini üç ay süreyle yasakladı. İsrail’in tepkisi ise iki yönlü oldu. İktidardaki işçi partisi ve Lik’ut’tan oluşan koalisyon hükümeti kendi içinde çelişkili bir tavır geliştirdiler. Başbakan Şimon Peres, uluslararası barış konferansını desteklerken ortağı dışişleri bakanı İzak Şamir bu tavrı sert bir şekilde red ederek, bunun yerine sorunun tek tek Arap devletleriyle görüşülmesi gerektiğinde diretiyordu. Bu durum koalisyon hükümetinin daha önce varolan iç çekişmelerini daha da yoğunlaştırdı ve giderek muhtemel bir hükümet bunalımına gerekli malzemeyi oluşturdu.

Bölgede diğer önemli bir gelişme de İsrail ve Ürdün arasındaki gizli bir şekilde sürdürülen ikili ilişkilerin düzeyinde kaydedilen ilerlemedir. Observer gazetesine göre Ürdün ve İsrail arasında sürdürülen bu gizli görüşmelerde somut gelişmelerin kaydedildiği belirtiliyor ve Kral Hüseyin’in 1967 de ele geçirdiği toprakları İsrail’e geri verme durumuna geldiği iddia edilmektedir. İsrail’de yayınlanan Ha Artez gazetesi de aynı iddiayı değişik bir yönle doğruluyor ve “*Ürdün le barış için şartların olgunlaştığını*” belirtiyordu.

Ürdün’ün İsrail ile ilişkilerinin bu denli iyi bir düzeye gelmesinin esas nedeni, FKÖ’nün 18. dönem toplantısında alınan “*Amman antlaşmasının feshi*” kararıdır. Bilindiği gibi, Amman antlaşması, Ürdün-Mısır ittifakının dayatmaları sonucu Arafat tarafından kabul edilmişti. Bu antlaşmanın emperyalist devletler tarafından onay alması için de, Ürdün Kralı Hüseyin yoğun bir ça-

lışma içine girmiş ve ABD ile İngiltere başta olmak üzere diğer bazı emperyalist devletlerle konuyla ilgili görüşmelerde bulunmuştu. Zaten ABD ve diğer emperyalist devletlerin bölgedeki müttefikleri ile ağız birliği yapmışcasına, toplantı hakkındaki “*barış umutlarına bir darbe*” şeklindeki değerlendirmelerinin esas nedeni de, Amman antlaşmasının feshi ile birlikte çıkarlarına vurulan darbenin doğal bir tepkisidir. ABD, bu durumdan sonra bölgedeki müttefikleri olan Mısır ve Ürdün ile birlikte FKÖ’ye karşı yeni alternatif arayışı içine girmiş bulunuyor. Bu da gösteriyor ki, gerek ABD ve gerekse bölgedeki müttefikleri Filistin Kurtuluş Örgütü’nün birlik toplantısından ve toplantıda alınan kararlardan oldukça rahatsız olmuş durumdadırlar.

FKÖ’nün Cezayir toplantısı kararları, bölgedeki ilerici güçlerin, mücadelesine hangi yönleriyle katkıda bulunmuştur? Her şeyden önce, FKÖ’nün 18.dönem toplantısında alınan kararlar ve mücadele temelinde birleşme kararı, tüm bölge ilerici gçlerinin istemlerine verilmiş en somut yanıtıdır. FKÖ’nün acılarla dolu bunalım dönemini atlatarak yeniden örgütsel birliğini sağlaması, bölgedeki ilerici-anti emperyalist gçlere büyük bir moral ve tecrübe vermiştir. Bölge ilerici güçleri, aralarındaki ideolojik, politik ve pratikteki olumsuzluklardan dolayı, dağımlık göstermektedirler. FKÖ’nün geçirdiği bunalım sürecindeki onarılması gç tahribatlara rağmen yeniden birlik sağlaması, tüm bölge ilerici güçleri için örnek alınacak nitelikteki bir deneyimdir. 18. dönem kararlarının diğer önemli yanırsa, genel itibariyle, bölgede emperyalizme ve uluslararası gerici liğe karşı, ortak mücadelede, ilerici bölge halklarının devrimci dayanışma ve toparlanmaları açısından, olumlu mesajlar vermesidir!..

Bölgede yaşanan sıcak savaş sürecinde, mevcut statüko’yu zorlayan iki önemli adım atılmıştır. Hem de bölgenin kanayan iki yarası olan Kürdistan’ın Güneyinde ve Filistin de. İran-Irak savaşının ortasında, Güney Kürdistan’da ulusal kurtuluş mücadelesini veren örgütler, bundan bir süre önce, kendi aralarında geçmişten gelen olumsuzluklara son vererek, birlik için adım attılar. Bu adımın, Güney Kürdistan’da atılmasından sonra, gerici Saddam diktatörlüğüne karşı Pêřmerge güçleri ölümcül darbeler indirdi ve indirmeye devam ediyor. Bugün, Güney Kürdistan’ın önemli bazı şehir ve çok sayıda kasabası Pêřmerge güçleri tarafından alınarak kurtarılmıştır. Güney Kürdistan’daki Pêřmerge gçlerinin karşısında ağır yenilgiye uğrayan gerici Saddam diktatörlüğü, silahsız

ve savunmasız halka karşı kimyasal bombalar kullanıyor, ve yöre halkını zorla göç ettirmeye çalışıyor. Saddam diktatörlüğünün insanlık dışı saldırılarına rağmen, halkımızın bu parçadaki direnişi bütün gücüyle devam ediyor. Bunu 20 Nisan 1987'de Cezayirde yapılan FKÖ 18. dönem toplantısının kararları izledi. Bölge egemenliğinin stratejisinde önemli bir yere sahip olan Kürdistan ve Filistin ulusal kurtuluş hareketleri ABD emperyalizmi ve bölge gericiliğinin uykularını kaçırın iki sorun durumundadırlar.

Sonuç olarak, ABD emperyalizmi ile bölge gericiliğinin bölgedeki halkların ilerici mücadelelerine karşı yeni ittifaklar çerçevesinde karşı saldırıya geçmeleri kaçınılmazdır. Bu saldırıların odağını bugünkü aşamada Güney Kürdistan'daki silahlı mücadele ve FKÖ'nün oluşturacağı büyük ihtimaldir. Bundan hareketle, bölge halkları emperyalizmin ve gericiliğin baş vuracağı tüm oyunları hesaplayarak, mücadelelerinde buna hazırlıklı olmaları lazım. Bunun için de kendi aralarında sıkı sıkıya devrimci bir dayanışma ağını örmelerinin zamanı çoktan gelmiştir.

Diğer bir nokta da Kuzey Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri bu gelişmeleri kendi mücadeleleri açısından değerlendirip, mevcut süreci aşmada Güney Kürdistan'daki birlik adımı ile FKÖ'nün 18. dönem toplantısında elde edilen deneylerden dersler çıkarmalıdır.

BİRLİKLER SORUNUNA GENEL BİR YAKLAŞIM VE KÜRDİSTAN'DA PARTİ OLAYI -4-

Kürdistan'da gerek toplumsal yapıda gerekse bu toplumsal yapı içinde yer alan sınıf ve katmanların mevzilenmesinde yaşanan geçiş süreci, doğası gereği Kürdistan'da devrimin karakterinin belirlenmesinde de kendini dayatmaktadır. Zaten ülkelerin ve ülke devrimlerinin somut şartlara uygun bir süreç takip edecekleri belirtildiği zaman, bir bütün olarak o ülke devrimi ile ilgili sorunların aynı sürece tekabül etmeleri gerektiğine dikkat çekilmektedir. Toplumsal yapıda yaşanan bir sürece uygun düşmeyen bir sınıf tahlili sonuçta devrimin karakterinin de yanlış tespit edilmesini beraberinde getirir. Bu yüzden ülke devrimlerinden bahsedilirken, yaşanan toplumsal sürecin, yani ekonomik yapı tahlilinin, bu ekonomik yapıda yer alan sınıf ve tabakaların durumları ile bunların devrim sürecindeki rolleri ve sonuçta devrimin karakteri birbirlerine sıkı sıkıya bağımlı bir şekilde ele alınırlar. Bunlardan herhangi birinin eksik olması, bir diğerini de etkiler. Böylece sıhhatli bir tahlil yapmanın ve bundan hareketle devrimi örgütlemenin olanakları da ortadan kalkar. Elbette ki, bir ülke devriminin örgütlenmesinde tahlil edilmesi gereken ve birbirine sıkı sıkıya bağlı olan konular sadece ekonomik yapının tahlili, toplumsal

sınıf ve tabakaların konumları ile bunların devrimdeki mevzilenmesi ve devrimin karakteri sorunları değildir. Bunların dışında bir çok önemli sorun daha vardır ki, bunlar da bir devrimin örgütlenmesinde ön koşul durumundadırlar. Devrimin örülmesinde ve başarıyla taçlandırılmasında saydığımız bu sorunlara bağlı ve bunların nesnel bir sonucu olarak kendini dayatan örgüt sorunu, en az diğer sorunlar kadar önemlidir. Yapılan tahliller ne denli sıhhatli ve tutarlı olurlarsa olsunlar, bunları hayata geçirecek bir örgüt olmadıkça hiç bir anlam ifade etmezler. Aynı şekilde bir örgüt de, ancak yaşanan somut-nesnel koşullardan hareket ettiği sürece devrimi örgütleyebilir.

Kürdistan'da parti olayını ele alıp değerlendirdiğimiz bu yazımızda, yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı zorunlu olarak ülkemizin ekonomik-toplumsal yapısına, bu toplumsal yapıda yer alan sınıf ve katmanların durumuna ve bunların devrim sürecinde oynayacakları role kaba hatlarıyla değindik. Konunun bir bütünsellik teşkil etmesi açısından ve toplu bir değerlendirme olması için, Kürdistan'da devrimin karakterine de kısaca değinmek gerekiyor. Zira, devriminin karakterinin yer almadığı böylesine bir değerlendirmenin eksik olacağı ve istenilenleri veremeyeceği inancındayız.

KÜRDİSTAN'DA DEVRİMİN KAREKTERİ:

Kürdistan'da değişik siyasi güçler arasında var olan ayrılık noktalarından ve bu yönü ile açığa kavuşturulması gereken sorunlardan biri de devrimin karakteri sorunudur. Doğaldır ki, devrimin karakteri sorunu yalnız ve tek başına ele alınamaz. Devrimin karakterinin ayakları üstüne oturtulması için, ülke devriminde önemli olan diğer sorunların da açıklığa kavuşturulması gerekiyor. Ekonomik yapının tahlili ve sınıfların mevzilenmesi, genellikle devrimin karakterinin tespiti için açıklanması gereken konulardır. Bu yüzden Kürdistan'daki (kuzey) siyasi yapılanmalar arasında ülke devriminin karakteri konusunda baş gösteren ayrılıklar, aynı şekilde ekonomik yapının tahlili ve sınıfların mevzilenmesi sorununda da kendini göstermektedir. Bazıları ülkedeki hakim yapının kapitalizm olduğunu belirtip, buradan işçi sınıfının devrimdeki rolünü çok fazla abartma yolunu seçerken, sonuçta devrimin karakterinde *ulusal-demokratik* veya *ulusal*

demokratik halk devrimi olarak belirliyor; bazıları da aynı ekonomik ve sınıf mevzilenmesi tahlilinden hareket etmekle birlikte, sonuçta ayrı devrim aşamaları önermesinde bulunuyorlar. Elbette ki, Kürdistan'da devrim aşamasının *sosyalist devrim* olduğunu (*utangaç bir şekilde de olsa*) söyleyen güçler de vardır. Bu tesbitin sahiplerine göre devrim sorunu kendi iki kavramda somutlaştırılmıştır. Burjuva demokratik devrim ve sosyalist devrim. Bunların dışında bir üçüncü yol yoktur. Bugün kürdistan için önerilen ulusal demokratik devrim önermeleri özünde burjuva demokratik devrim önermeleridir vb. vb.

kürdistan Ulusal kurtuluşçuları (KUK) devrimci hareketimizin kürdistan'da devrimin karakterine ilişkin olarak getirdiği önerme **ulusal demokratik halk devrimi** önermesidir. Bu yönüyle de kürdistan'da bazı siyasi güçlerle aynı düşünülmektedir. Ne var ki, hareketimizin Kürdistan devrimine ilişkin bu önermesinin diğer bazı siyasi güçlerin devrimin karakterine ilişkin görüşleri ile çakışmasına rağmen, ülkenin ekonomik yapısının tahlili, sınıfların mevzilenmesi ve bunlara bağımlı olarak örgüt ve mücadele anlayışı sorunların da ciddi ayrılıklar mevcuttur. Devrimin karakterinde ortak bir payda da çakışmak ve diğer sorunlarda ayrı düşünmek, doğaldır ki, kendi mantığı içinde önemli bir tutarsızlığı ifade etmektedir. Zira, bir ülkede devrimin karakterini belirlemek için daha önce belirttiğimiz noktaların somutlaşması gerekir. Ekonomik yapının tahlili, sınıfların konumları ve devrim mücadelesindeki yerleri incelenmeden devrimin karakterini belirlemek bir başına yeterli olmuyor. Devrimin karakterinin belirlenmesi her ülkenin yaşadığı somut şartların objektif bir değerlendirilmesi sonucu olanaklıdır. O zaman karşımıza şu sorun çıkıyor; *devrimin karakterin tesbitinde birleşen güçler arasında nasıl oluyor da diğer sorunlar üzerinde ayrılıklar söz konusu oluyor? Ayrı ayrı tahlillerden ve tesbitlerden hareket ederek aynı sonuca varmak nasıl mümkün olmuyor?* Cevaplandırılması gereken nokta bizce budur.

Kuzey Kürdistan'da devrimci hareketin içinde bulunduğu ideolojik-teorik keşmekeşliğin temel nedeni, hareketin her şeyden önce bir ideolojik mirasa sahip olmayışından kaynaklanıyor. Devrimci hareketin gelişme tarihi incelediğinde, ideolojik-siyasal sorunlara ciddi olarak yaklaşımın yetmişli yıllarla birlikte başladığı görülecektir. Bu yıllarla birlikte başlayan ideolojik saflaşma ve devrimci hareketin ideolojik-siyasal kimliğine kavuşma

çabaları yaşanan dönemin her türlü zorluklarıyla mücadele ederek gelişimini kısır döngüler içinde sürdürmüştür. *Egemen ulus devrimci hareketinden alınan çarpık örneklerle* Kürdistan'da devrimin ideolojik-siyasal perspektifi çizilmeye çalışılmıştır. Ne var ki, bütün bunlar yapılırken ön yargılı hareket edilmekten geri durulmamıştır. Kürdistan devrimin ideolojik-siyasal sorunlarına çözüm getirme adı altında, Kürdistan'da yabancı, onun ekonomik-sosyal ve siyasi yaşamına ters düşen bazı belirlemelerden hareket edilmiştir. Hareket noktası hep aynı olmuştur. Önce, evrensel ve belki de Türkiye için doğru olan bazı teorik belirlemeler hedef olarak ele alınmış, daha sonra bu hedefe uygun kılıflar aranmaya başlanmıştır. Öneğin *devrimin karakteri öncelikle tesbit edilmiş ve daha sonra bu tesbite uygun ideolojik kılıflar aranmaya başlanmıştır*. Ülkenin içinde bulunduğu durum, yaşadığı ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel süreç hemen hemen hiç dikkate alınmamıştır. Her siyasi güç en kısa yoldan partileşmenin yolunu aramaya koyulmuş ve bir **“program”** hazırlanarak **Kürdistan devriminin reçetesi** şeklinde kitlelere sunulmuştur. Program maddelerine nasıl varıldığı hiç de önemli olmamıştır.

Kürdistan devrimin tüm ideolojik-siyasal sorunlarının açıklığına kavuşturulmasında izlenen bu yol, devrimin karakterinin belirlenmesinde de takip edilmiştir. Devrimin karakterinin belirlenmesi ve ulusal demokratik devrimi veya ulusal demokratik halk devrimi olarak ifade edilmesi iki nokta üzerine oturtulmuştur. Tüm sömürge ve yarı sömürge ülkelerde devrimin karakteri ulusal demokratiktir ve Kürdistan'da bir sömürge olduğuna göre devrimin karakteri Ulusal demokratik olmalıdır. İkinci olarak, geri ekonomik ve toplumsal yapıların yaşandığı ülkelerde devrimin karakteri ulusal demokratiktir. Kürdistan'da da geri bir ekonomik-toplumsal yapı yaşanıyor ve ülkenin sömürge statüsünden dolayı şimdiye kadar burjuva demokratik devrim gerçekleşmemiştir. Bu yüzden devrimin karakteri ulusal demokratiktir. Ancak hedef tespitinden sonra, bu hedefe uygun kılıflar bulmak için girişilen çabalarda tam anlamıyla bir ideolojik keşmekeşlik ortaya çıkmıştır. Bazıları bu tespite ideolojik gerekçeler ararken kendi kendileriyle çelişki içine girmişlerdir ve örneğin geri ekonomik toplumsal yapı dedikleri ülkede hakim üretim biçimini kapitalizm olarak belirlemişlerdir. Bu da Kürdistan devriminin ideolojik-siyasal sorunlarının çözümü için basma-kalıp tespitlerden hareket edilerek ülkenin devrim stratejisinin belirlenemeye-

ceğini açık bir şekilde göstermiştir. Diğer tüm konularda olduğu gibi devrimin karakteri konusunda da hareket edilmesi gereken alan Kürdistan'dır. Yani ülkenin yaşadığı somut gerçekliktir. Evrensel doğrular ancak bu alanda elde edilecek verilerle bir bütünsellik arz edebildikleri oranda bir anlam ifade edebilirler. Aksi takdirde soyut birer kavram olmaktan öteye gitme şansları yoktur. Nitekim geçen süre bunu defalarca kanıtlamıştır.

Kürdistan'da devrimin karakterinin Ulusal Demokratik oluşunun nedenlerine gelince, bunları sırayla şöyle sıralamak mümkündür. Ulusal demokratik devrim iki aşamalı bir devrim sürecidir. İki aşamalı derken bu iki aşamayı birbirinden ayıran kalın hatlar olduğu anlamı çıkarılmamalıdır. Her iki devrim aşamasının hedefleri birbirinden ayrı oldukları kadar birbirleriyle iç içe geçmişlerdir. Bunun nedeni ülmenin yaşadığı somut durumdan kaynaklanmaktadır.

Kürdistan'da devrimin Ulusal oluşunun nedeni, *ülkenin sömürge statüsüdür. Kürdistan dört yarçaya bölünmüş uluslararası bir sömürge durumundadır. Sorun sadece bir ulusun ve bir halkın sorununu değildir. Aynı zamanda bu ulusun ve halkın yüzyıllardır üzerinde yaşadığı toprak, yani ülke sorunudur. Bu yönüyle devrimin ulusal karakteri sadece Kürt ulusunun kurtuluşunu ve Kürt halkının özgürlüğünü hedeflemez. O, aynı zamanda ülkenin, yani Kürdistan'ın sömürgeci tahakküm altından kurtulmasını ve ülkenin bağımsızlaşmasını da hedefler. İfadesini son tahlil de Bağımsız bir Kürdistan da somutlaştırır.* Soruna sadece ezilen bir ulus ve sömürülen bir halk çerçevesinde bakmak bu nedenlerle yetirli değildir. Eksiktir ve özünde sorunun özünü çarpıtmayı amaçlamaktadır. Kürdistan'da devrimin Ulusal aşaması elbetteki ezilen Kürt ulusunun ve sömürülen Kürt halkının sorunlarına da çözüm getirecektir. Onların bu ızdıraplarına bir son verecektir. Ancak ülkenin bağımsızlığı, Ulusun bir bütün halinde kurtuluşu ve halkın özgürlüğüne kavuşması tamamen içiçe geçmiştir. Bunlardan birinin eksik olması, diğerlerinin de eksik olarak hayata geçmesini beraberinde getirecektir. Bundan hareketle Kürdistan'da ki ulusal devrim aşamasının ana hedefi sömürgeciliktir. Ülkenin sömürgeci tahakküm altında tutulmasını, işgalin, sömürünün ve baskının esas kaynağı sömürgeciliktir. Yine ülkenin dört parçaya bölünmesinin ve her parçada ulusal birlik önünde teşkil edilen barikatlar sömürgeci güçler tarafından dayatılmıştır.

Kürdistan'da ulusal devrimin ana hedefinin sömürgecilik olgu-

su olduğu belirtildiği zaman emperyalizm bundan ayrı tutulamaz. Kürdistan'da sömürgeciliğe vurulan her darbe direk olarak emperyalizme de vurulmuş sayılmalıdır. Çünkü, ülkenin sömürgeleştirilmesinde ve bugünkü statü altında tutulmasında emperyalizmin direk payı vardır. Emperyalistler ve sömürgeci güçler ülkeyi ortak bir şekilde baskı altında tutmakta, halkı ortak bir şekilde sömürmektedirler. Kürdistan'daki ulusal devrim aşaması bu yönüyle anti-sömürgeci olduğu kadar anti-emperyalisttir de. Sömürgeciliğin tüm kurumları ile Kürdistan'dan sökölüp atılması ve ülkenin bağımsızlığı, ulusun kurtuluşu ve halkın özgürlüğü gerçekleştiği zaman, emperyalizmin de tüm kurum ve organları ülkeden def edilecektir. Kürdistan devriminin varlık koşulu onun anti emperyalist olmasını dayatmaktadır. Bu tarihi olarak böyledir. İktisadi olarak böyledir. Ve sosyal-kültürel olarak böyledir. Anti-emperyalist olmayan bir Kürdistan devrimi düşünmek bile mümkün değildir. Sömürgeciliğin bir olgu olarak ayakta tutulmasının ana kaynağı emperyalizmdir. O zaman, kendi cephemizden sömürgeciliğe vuracağımız her darbe, zorunlu olarak sömürgeciliğin ana kaynağına da yönelecektir. Bu istense de, istenmese de böyledir.

Kürdistan devriminin demokratik olan aşaması da, yine ülkenin somut gerçekliğinin bir sonucudur. Ülke parçalanmış ve uluslararası bir sömürge olduğu gibi, ülkede yaşanan iktisadi yapı da bu konuma uygun bir şekilde geride seyretmektedir. Sömürgeciliğin tüm tahribat ve engellemeleri sonucu bugün ülkede yarı-feodal geçiş süreci yaşanmaktadır. Bu da, Kürdistan'da ulusal sorunla birlikte diğer köklü demokratik dönüşümlerin henüz hayat bulmadığı anlamındadır. Çağın gerisinde seyredilmektedir. Bir ülke, ulus ve halk olarak nasıl ki, çağdışı bir ortamda yaşıyorsa, iktisadi alanda da bu gerilik kendini belirli bir şekilde göstermektedir. Bundan dolayı Kürdistan'da sadece bir ulusal devrim tüm sorunların çözümünü beraberinde getiremez. Ulusal devrim, demokratik devrim aşaması ile tamamlanmadığı ve onunla bütünselleştirilmediği sürece uzun erimli olamaz. Geriye dönüşün, yeni tutsaklık koşullarına gelmenin önünde duramaz. Ülkenin bağımsızlığına kavuşması tek başına kurtuluş değildir. Bağımsızlığın, Ulusal anlamda gelişmeyle takviye edilmesi gerekir. Kürdistan'daki geri ekonomik yapı tasfiye edilmeden daha ileri ve çağdaş bir toplumun hazırlığına girilemez. Modern toplumlardaki üretici güçlerin gelişmesi önündeki tüm gerici kurumların orta-

dan kaldırılması demokratik devrimin hedefidir. Toplumun demokratikleşmesi daha ileri bir toplumsal yapıya geçişin zeminini oluşturur.

Kürdistan'da demokratik devrim aşaması bu yönüyle, geri ekonomik yapıyı hedeflemektedir. Yarı-feodal ekonomik-toplumsal geçiş sürecinde yer alan tüm geri kurumların tasfiyesini hedeflemektedir. Kürdistan'da bu günkü aşamada toprak sorunu hunüz hal edilmiş değil. Sömürgeci tahakküm bütün şiddetiyle varlığını koruduğu bir ortamda, toprak sorununun adil bir çözüme kavuşturulması elbette düşünülemez. Kürdistan'da yaşanan ekonomik-toplumsal yapının bir gereği olarak, bugün devrimin temel güçlerinden en önemlileri ve halk ordusunun temel direklerinden olan yoksul ve orta köylülüğün bir toprak talebi sözkonusudur. Bu kesimlerin toprak talebi, aynı zamanda onların ulusal demokratik devrime katılmalarının ve halk ordusunun mihenk taşıını oluşturmalarının da temel bir nedenidir. Dolayısıyla Kürdistan'da demokratik devrimin özü büyük oranda bir toprak devrimidir.

Demokratik devrim, bu yönüyle sömürgecilerin ülke içi bağlaşıklarını hedeflemek zorundadır. Bir avuç işbirlikçi-komprador'un sürdürdüğü egemenliğe ve baskılara son vermek zorundadır. Onların ekonomik ve toplumsal dayanakları olan tüm feodal kurum ve kalıntılarını tasfiye etmek durumundadır. Toplumun demokratikleşmesi önündeki tüm engelleri ortadan kaldırmak ve ulusal anlamda gelişmenin yolunu açmalıdır. Kürdistan toplumunun ezici çoğunluğunu oluşturan köylü nüfusunun toprak sorunu adil bir şekilde çözümlenmelidir.

Ulusal devrim ile demokratik devrim aşamasının birbirine sıkı sıkıya bağlı oluşunun bir nedeni de budur. Sömürgeciler Kürdistan'daki geri ekonomik-toplumsal yapıyı ayakta tutmak için her yola baş vuruyorlar. Bunu yaparken de yerli işbirlikçileri Kürt kompradorlarını dayanak olarak kullanıyorlar. Geniş halk yığınlarının azgın bir sömürü ve baskı altında tutulması için bu kesimlerle dialog içinde bulunuyorlar. Ulusal devrim sömürgecilerin tüm kurum ve organlarını Kürdistan'dan def etmeyi amaçlarken doğal olarak onların yerli işbirlikçilerine de gerekli darbeyi vurmaktadır. Aynı şekilde demokratik devrim aşamasında da adil bir toprak devrimi sömürgeciliğin yerli işbirlikçilerinin ekonomik olanaklarını ellerinden alacaktır. Bir yandan sömürgeciliğe diğer yandan geri ekonomik ve toplumsal yapının savunucularına vurulacak bu ağır darbeler, Kürdistan toplumunun ve üretici güçlerin

gelişmesi önündeki tüm engelleri ortadan kaldıracaktır. Kürdistan devrimi, sadece sömürgeci tahakkümün ortadan kaldırılması, ülkede yaşanan geri ekonomik-toplumsal yapının tasfiye edilmesi ve toplumun demokratikleşmesini sağlamakla yetinmez. Demokratik gelişmelerin başarıyla sonuçlandırılması da devrimin amacı olmalıdır. Bu amaçla yola çıkılmadığı sürece, demokratikleşmenin yarı yolda kesintiye uğramasının ve geriye dönüşün daha yeni biçimlerde hayat bulmasının önünde her hangi bir engel teşkil edilemez. Günümüzde, özellikle emperyalizmin yarı-sömürgeci metodlarla bağımsızlığını elde etmiş ulusları ekonomik baskı alkına aldığı ve bağımlılık ilişkilerini pekiştirdiğine tanık olmaktadır. Çok zorlu ve yığınla insanın kanı-canı pahasına gerçekleştirilecek olan Kürdistan devriminin ulusal demokratik aşamasının yarı-yolda bırakılmasına ve yeni bağımlılık ilişkilerinin zuhur etmesine devrimcilerin gönlü razı olmaz. Devrim sürecinde çekilen acıların bedeli yeni tutsaklık durumu değildir. Tam anlamıyla bağımsız ve özgür bir yapıya kavuşmaktır. Bu günkü aşamada tam bağımsızlık ve özgürlüğün ancak sosyalist bir toplumun inşasıyla mümkün olduğu kaçınılmazdır. Bu yüzden Kürdistan'da ki ulusal demokratik devrimin sosyalizme geçişi sağlamanın da şartlarını oluşturması gerekiyor. Her ne kadar Kürdistan'da sosyalist bir toplumun inşa edilmesi sorunu bu günden diğer tüm sorunların önüne konulmazsa da, bu günden geleceğin hesabı yapılmalıdır. Geleceğe yönelik kurum ve organlar bu günden oluşturulmalıdır.

Kürdistan'da devrimin ulusal demokratik aşamasıyla yetinmeyip, sosyalizme yol açmanın ön koşulunu hazırlaması, ancak devrimin halkçı öze bütünleşmesiyle mümkündür. Ulusal demokratik devrim, halkçı öze bütünleştirilmediği sürece, sosyalizme geçişin şartları yaratılamaz. Bu yönüyle olaya bakıldığında, Kürdistan'da ulusal demokratik devrimin bir halk devrimi olduğu görülecektir. Bu, Kürdistan'da bir avuç işbirlikçi-komprador dışında bütün bir halkın devrime katılmaları ve ona sahip çıkmaları gerektiğinden dolayı da böyledir. Kürdistan'daki ulusal demokratik devrimin klasik anlamda bir burjuva demokratik devrim olmadığı, modern anlam da bir ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketi olmasının nedeni de devrimimizin halkçı özüdür. O'nun, sosyalistlerin öncülüğünde geniş emekçi halk yığınları tarafından örüleceği gerçeğidir. Bu yüzden Kürdistan'daki devrimin tam ifadesi **ULUSAL DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ** dir. Ulusal de-

mokratik halk devrimi, günümüz koşullarında sömürge, yarı sömürge ve bağımlı ülke halklarının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalist bir toplum oluşturma yolundaki mücadelelerinin adıdır. Böylesi bir devrimle, oluşturulacak devrimci demokratik halk iktidarı ise, sosyalist toplumu inşa etme yolunda iktidarın özgün bir biçimi ve geçiş sürecidir. Kürdistan'da ise bu devrim aşaması yaşanan ekonomik-toplumsal yapının bir gereğidir. Ekonomik ve toplumsal yapıda yaşanan geçiş süreci, devrimin karakterinde ve devrimden sonra oluşturulacak iktidarın biçiminde de kendini göstermektedir. Kürdistan'da yaşanan ekonomik toplumsal geçiş süreci, devrimimizin ne klasik anlamda bir burjuva ulusal demokratik devrimi ne de çok ileri bir aşamada seyreden sosyalist devrim olarak gündemleşmesine olanak tanımamaktadır. Bu iki devrimi birleştiren, onları diyalektik bir bütünsellik içinde birbirine bağlayan modern anlamda ulusal ve toplumsal kurtuluşu amaçlayan Ulusal Demokratik Halk Devrimi dir.

Kürdistan da devrimi amaçlayan bir örgütün doğal olarak bu devrim aşamasına uygun bir yapıda olması gerekir. Devrimin karakterine uygun düşmeyen bir örgütlenme düzeyi devrim mücadelesinde iddia sahibi olamaz. Kürdistan'da, görüldüğü gibi, gerek ekonomik-toplumsal yapıda gerekse bu yapının ortadan kaldırılması için gerekli olan devrim aşamasında bir geçiş süreci söz konusudur. Bu geçiş sürecine uygun bir örgütlenme olmadan süreci aşmanın şansı yoktur. Kürdistan'da Ulusal Demokratik Halk Devrimi şeklinde ifadesini bulan devrimimizin gerçekleştirilmesi için bir avuç işbirlikçi-komprador'un dışında tüm bir halkın ulusal kurtuluş savaşına kazanılması gerekiyor. Bu geniş halk yığınları kimlerdir? İşçiler, Köylüler, Küçük-orta burjuvazi, aydınlar, Öğrenciler vb.dir. Yani sömürgeci tahakkümden ve ülkenin bu günkü sömürge ve geri ekonomik-toplumsal yapısından zarar gören tüm sınıf ve katmanlardır. O zaman devrimi gerçekleştirecek bir örgütün, politik anlamda bir organizasyonun tüm bu sınıf ve katmanları hesaba katması gerekmektedir. Yapılacak en ufak bir yanlışlık daha baştan itibaren devrimi dumura uğratar.

Kürdistan'da Ulusal Demokratik Halk Devrimi stratejisinden hareket eden bir örgüt, ne klasik anlamda bir yurtsever parti, ne de çok ileri ve bu günkü koşullarda -ülke koşullarında- subjektif niyetlere hitab etmekten öteye gitmeyen bir işçi sınıfı partisi değildir. İşçi sınıfının ideolojik-siyasal dünya görüşünü rehber edinmiş sosyalistlerin öncülüğünde, tüm sınıf ve katmanları kendi bünye-

sinde ulusal kurtuluşa seferber edebilecek devrimci-radikal bir partidir. Böylesine bir parti, ülkenin tüm somut gerçekliğini göz önünde bulundurarak yola koyulacak ve üstlendiği misyon gereği geniş perspektifli olacaktır. Geniş emekçi kitlelerle bütünleşecek, onlarla ete kemiğe bürünecektir. Hem ulusal kurtuluşu gerçekleştirecek, hem de toplumsal kurtuluşun yolunu açacaktır. Birini diğerine karıştırmadan, sırasıyla, ama, birini de diğerinden ayırmadan. Bir bütünsellik içinde ve birbirine bağlı olarak. Bir zincirin birbirini takib eden halkaları gibi...

SONUÇ:

Kürdistan devriminin başarıyla sonuçlandırılması; ülkenin bağımsızlığı, ulusun kurtuluşu ve hulkın özgürlüğünü gerçekleştirmenin önünde yığınla engel vardır. Devrimimizin bu denli sancılı ve irili ufaklı bir sürü engelle karşı karşıya bulunmasının nedeni ülkemizin içinde bulunduğu durumdan kaynaklanmaktadır. Sömürgeci tahakküm ve geri ekonomik-toplumsal yapı halkımızın bu gün çektiği acıların ana kaynakları olduğu gibi, bu acılara son vermenin tek yolu olan ulusal kurtuluş hareketimizin de önünde birer ana engel durumundadırlar. Kürdistan'da ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin başarısının önündeki engeller elbette ki, sadece sömürgecilik ve geri ekonomik-toplumsal yapı değildir. Bunların dışında sömürgeciliğin ayakta tutulmasını sağlayan ve ülkemizin bu günkü sömürge statüsünde tutulmasında direk payı olan emperyalizm ve onunla bağlaşıklık içinde olan diğer tüm gerici yönetimler de hayati engellerdir.

Kürdistan devrimini gerçekleştirmek için yola koyulurken bu ve buna benzer gerçekleri gözönünde bulundurarak hareket etmek bir zorunluluktur. Bunun dışında, kürdistan devrimi elbette ki, dünya devrimci hareketinden kopuk ve ondan soyut değildir. Tam aksine onunla ilişki içinde, birinin başarısı diğerini etkileyen ve yenilgisi de diğerini zaafa uğratan bir durum arz etmektedir. Düşman görünürde ayrı olsa da bir sistemin parçaları durumundadır. Kürdistan üzerindeki sömürgeci tahakküm dünya kapitalist-emperyalist sisteminin ilgisi dışında değildir. Bunun aksine, onun ortadoğu'daki planlarının odağını teşkil eden en önemli noktalardan biridir. Bu nokta Kürdistan'ın uluslararası bir sömürge oluşundan kaynaklanmaktadır. Doğaldır ki, uluslararası ve parçalanmış bir sömürge statüsünde bulunan Kürdistan'da devrim bugünkü mevcut statüyü ve bu statüyü ayakta tutan güçleri hedeflemek

durumundadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketinin dünya devrim sürecini oluşturan güçlerle birliğinin zorunlu oluşunun esas nedeni budur. Ülkenin içinde bulunduğu nesnel durum ve bu nesnel durumun tarihi kökleri bunu dayatmaktadır.

Kürdistan devrimi bu yönüyle dünya devrimci sürecinin bir parçasıdır. Onun olumlu ve olumsuzluklarından direk olarak etkilenmektedir. Aynı şekilde dünya devrimci hareketinin sömürgeciliğe, emperyalizme ve her boydan gericiliğe karşı geliştirdiği mücadelede elde edilen zengin deneyimlerden de yeterince yararlanma durumundadır. Kürdistan devrimci hareketi bu deneyimleri kendi ülkesinin somut koşullarında değerlendirmeli ve esasta kendi yolunu kendi bulmalıdır. Dünyanın herhangi bir alanındaki bir devrimci mücadelenin izlediği yolun aynı şekilde ülkemizde de izleneceği diye bir kayıt yoktur. Kürdistan devrimci hareketi kendi özgün koşullarından hareket ederek diğer dünya halklarının devrim mücadelesinde elde ettikleri deneyimlerden de faydalanarak, dünya devrimci hareketine yeni deneyler sunabilecek kadar özgüllüklere sahiptir.

Kürdistan devrimci hareketinin çözmesi gerektiği ideolojik-teorik sorunlara yaklaşıldığında bu noktanın temel bir unsur olarak ele alınması gerektiğine inanıyoruz. Her ne kadar, bu konuda herkes somut koşullardan hareket ettiğini belirtiyorsa da, bunun gerçek olduğuna inanmıyoruz. Somut koşullar sadece bir kavram olarak kullanılıyor ve maddi yaşamda hiç bir şekilde ifadesini bulmuyor. Kürdistan devrimci hareketi bir bütün olarak henüz hakim ulusun düşünce tarzından kurutulamamıştır. Görünürde bir kurtulma söz konusudur, ancak sömürgeciliğin tahribatları Kürdistan toplumunun en hassas gözeneklerine kadar işlemiştir. Bu tahribatları görmek, bunlara karşı savaşmak gerekir. Ülke gerçekliğine dönmek, tümüyle bu tahribatlardan arınmakla mümkündür. Tahribatlardan bahsederken, sömürgeci egemenliğin bilinen tahribatları; baskı, sömürüsü ve insanlık dışı uygulamalarından bahsetmiyoruz. Bunlar artık işin A,B,C'si durumuna gelmiş durumdadır. İşin bizi ilgilendiren yanı, tahribatların Kürdistan devrimci hareketinin düşünce tarzında açtığı yaralardır. Biz bunları tedavi etmekten bahsediyoruz.

Kürdistan devrimci hareketi, devrim stratejisini ve bu stratejiye uygun taktiklerini, örgüt anlayışını, mücadele biçimini vb. tesbit ederken büyük çoğunlukla bu tahribatların tesiri altında ülke gerçekliğinden uzak, ona yabancı düşen tesbitlerde bulunmuştur. Bu

herhangi bir güç ve siyasi grup için değil, bir bütün halinde devrimci hareket için böyle olmuştur. Nedenlerini belirledik. Bir daha belirtmeye gerek yok. Ancak görünen o ki, Kürdistan devrimci hareketi kendi gerçekliğine dönmek için önemli adımlar atmaya yönelmiştir bile. Bu devrimci hareketin başarısını da garantilemektedir.

Devrimci hareket, gelişen bugünkü aşamada mücadelesini ülke gerçekliği üzerinde şekillendirmek zorundadır. İdeolojisini ve pratiğini bir bütün halinde kendi varlığını, varlık koşulu olan alan üzerinde yükseltmelidir. Doğaldır ki bunu yaparken çözüme kavuşturulması gereken yığınla sorun vardır. Parti sorunu, bu sorunların tümü olmasa bile devrimci hareketin en önemli sorunlarından biridir. Kürdistan devriminin diğer kurum ve organlarının oluşmasında olduğu gibi, parti sorununun da ülkemizde yaşanan ekonomik, toplumsal, sosyal, kültürel vb. tüm yapı gözönünde bulundurularak hareket edilmelidir.

Kürdistan devrimci hareketinin bu günü, geçmişiyile yakından ilintilidir. Eğer bu gün devrimci hareket bir bunalım sürecini yaşıyorsa, bunun köklerini geçmişte ve geçmişin mantığında aramak gerekir. Özellikle 70'li yıllarla birlikte Kuzey-Kürdistan'da devrimci hareketin içine girdiği ortam, bu günün açıklanması için detaylarıyla incelenmelidir. Geçmiş mücadele pratiğinde Kuzey-Kürdistan'da devrimci hareketin parti sorununa yakalaşımı da yaşanan olumsuz sürece gelinmesinde önemli bir etkidir. Her sırunda olduğu gibi, parti sorununda da, klişecilik, bugünkü örgütsel yapıların yaşadığı genel krizin temel nedenidir. Bir sürü "işçi sınıfı partisi" "komünist örgüt" vb. boyverdiği bir ortamda ne işçi sınıfına ve ne de komünizme layık bir mücadele sürdürülemezmiştir. Tesbit edilen kılıflar Kürdistan toplumuna ya çok dar ya da çok geniş gelmiştir. durum böyle olunca toplum bu kılıflara uydurulmaya çalışılmış, bu da gerçekleştirilememiştir. Gerçekleştirilmesi de düşünülemezdi zaten. Nasıl ki, geçmiş mücadele pratiği günümüzün açıklanması için zorunluysa, bugünkü icraatlar da geleceğe ışık tutması açısından hayatı önem arzeder. Atılan her adım, icra edilen her görev geleceğe yönelik olmalı ve geçmişin zengin deneyimlerinden dersler çıkarılmalıdır. Dünyada hiç bir ülke devrimin bir diğerine tıpatıp benzediği veya aynı yolu izlediği görülmemiştir. Doğa ve toplum bilim kuralları böylesi bir şeyi sindirmiyor. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketinin de kendine özgün bazı yönleri vardır. Örneğin ülkenin dört parçaya bölün-

müslüğü, her parçanın ayrı sömürgeci devletin tahakümü altında bulunuşu, bu parçaların birlik sorunu, yaşanan ekonomik, toplumsal yapı, bu yapıda yer alan sınıf ve katmanlar ve devrimdeki yerleri, mücadele biçimi vb. vb. Kürdistan'a özgüdür. ayrıca günümüzde 22 milyonu aşan yoğun bir nüfusa sahip bir ulus ve dünyanın en zengin petrol ve maden yataklarına sahip bir ülkenin en ilkel metodlarla sömürgeciliğin tüm barbarlığına maruz olması da Kürdistan'a özgüdür.

Bu denli özgünlüklere haiz bir ülkede devrimin izleyeceği yol da elbetteki bazı özgünlükler sunacaktır. Devrimi örgütleyecek parti de bu özgünlüğün içindedir. Bu günkü süreçte Kürdistan da yaşanan ortam ve ülkenin somut koşulları, Kürdistan devriminin, kalıpları klasik eserlerde çizilmiş ve gelişkin kapitalist ülkelere özgün parti modelleri olan işçi sınıfı partileri veya komünist partileri tarafından gerçekleştirilemeyeceğini göstermektedir. Kaldaki, dünyada bunun örnekleri oldukça azdır. Sömürge ülke devrimlerinin bu türden partiler tarafından başarıya ulaştırıldığını gösteren örnekler çok sınırlıdır. Sürekli olarak konuya ilişkin tartışmalarda verilen Vietnam örneğinin de kendine özgü bazı özellikleri vardır. Ve Vietnam'da oluşturulan parti sadece Vietnam'daki somut durumun dayatması sonucu gündemleşmemiştir. Aynı şekilde, o dönem dünya komünist hareketinin de bu partinin oluşturulmasında önemli ve hatta belirleyici düzeyde etkisi olmuştur. Kürdistan'da bir işçi sınıfı partisi ve işçi-köylü ittifakını temel alan bir cephe ile devrimin gerçekleşeceğini düşünmek, kaba tabiriyle sıg bir mantıktır. Ve gerçeklerden uzaktır. Kürdistan'da işçi sınıfının ve köylülüğün politik organizasyonu kimlerdir ve bunlar nasıl bir araya gelip cephe oluşturacaklardır? Aynı mantıktan hareket edenlerin ne türden cepheler oluşturduklarını günümüzde görüyoruz. Düşünce sistematığı böyle olanların da daha değişik hareket edebileceklerini sanmıyoruz. Sonunda aynı yolu seçmek zorunda kalacaklardır.

Kürdistan'da bu günkü aşamada bir işçi sınıfı partisi veya komünist partisi olarak ulusal kurtuluş hareketinin gerçekleşmesinin zor olduğunu belirttiğimiz zaman, işçi sınıfının dünya görüşünün de tümüyle gereksiz olduğunu belirtmiyoruz. Kürdistan devrimine ideolojik-siyasal anlamda öncülük yine işçi sınıfının dünya görüşü tarafından yapılacaktır. Bu günkü aşamada işçi sınıfının ideolojik-siyasi dünya görüşünün Kürdistan'da ki savunucuları ve taşıyıcıları Kürdistanlı sosyalist kadrolardır. Kürdistan işçi sınıfı,

henüz kendi dünya görüşüne sahip çıkacak bir yeterlilik göstermemektedir. Bu, ülkenin yaşadığı tahribatlarla doğru orantılıdır. Bu anlamda Kürdistan da ulusal kurtuluş hareketini örgütleyecek partinin sosyalistlerin önderliğinde olması zorunludur. Elbeteki, önderlik sorununu belirleyecek olgu mücadele azmi ve mücadeledeki varlıktır. Sosyalistlerin olmadığı bir alanda önderlik başka güçlerin eline de geçebilir. Kürdistan'da bunun şartları cılız olmakla birlikte vardır.

Kısaca toparlamak gerekirse, Kürdistan'da parti olayı, diğer tüm sorunlarda olduğu gibi ülke gerçekliğine cevap verebilecek bir durumda olmalıdır. Düşüncemize göre, bu günkü koşullarda Kürdistan'da işçi sınıfı ve komünist partileri ile ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketi örgütlenemez. Kürdistan devrimini örgütlemek için zorunlu bir araç olan parti, **sosyalistlerin öncülüğünde, sömürgecilikten ve geri ekonomik-toplumsal yapıdan zarar gören tüm sınıf ve katmanların ulusal ve giderek toplumsal kurtuluş hareketine mobilize edilebilecekleri devrimci-radikal bir yapıda bütünleşmelidirler.** Böylesine bir parti mücadele biçimi olarak, diğer tüm mücadele biçimlerinin yanında silahlı mücadeleyi temel mücadele biçimi olarak ele almalıdır. Buna uygun askeri ve diğer tüm örgütlenmelerini yaratmalı ve ulusal kurtuluşu toplumsal kurtuluşla birleştirmelidir.

Kürdistan da parti sorununu böylece burada kapatırken, gelecek sayılarımızda Kürdistan devriminde önem arz eden diğer sorunların açılımına devam edeceğimizi bir daha belirtelim.

(Bitti)

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN'DAKİ SON ÖĞRENCİ EYLEMLERİ VE SONUÇLARI ÜZERİNE

Türkiye de yaşanan ekonomik, sosyal ve politik sorunların derin tartışmalara yol açtığı bir dönemde, üniversite gençliği uzun bir suskunluk sürecinden sonra düzenlediği yürüyüş, açlık grevleri ve yemek boykotlarıyla sesini duyurmaya başladı. Özellikle geçtiğimiz Nisan ayının ilk haftasında başlayan eylemler İzmir, Ankara, İstanbul, Adana ve Edirne gibi şehirlerdeki üniversite gençliğini harekete geçirdi. 10-17 Nisan arası gündemeleşen eylemlere karşı, hükümet kolluk güçleri ile saldırdı. Ne var ki, tüm saldırılara rağmen eylemlerin önü alınamadı. Sonuçta hükümet, eylemlere neden olan YÖK'teki "*tek tip dernek*" önerisini askıya alarak geri adım atmak zorunda kaldı. Hükümet adına yazılı bir açıklama yapan başbakan, sözkonusu yasa önerisinin "*gözden geçirilmek*" üzere geri çekildiğini bildirdi. Bu açıklamayla birlikte öğrenciler de eylemlerine son verdiler. Ancak, üniversite gençliği böylece akademik-demokratik haklarını baskı altına almayı

ön gören bu yasaya karşı gerçekleştirdikleri eylemlerde başarı elde ederek, hükümete karşı ilk raundu kazandılar.

12 Eylül askeri-faşist darbesi ile iktidarı gaspeden faşist cunta, bir yandan Türkiye ve kuzey-Kürdistan'daki devrimci ve ulusal-demokratik muhalefeti devlet terörü ile bastırma girişimlerini yoğunlaştırırken, diğer yandan da Üniversiteleri denetim altına almak için kendine özgü bazı önlemler aldı. Bu amaçla, alel acele bir şekilde hazırlanan YÖK yasası, kukla meclise sunuldu ve onaylandı. Böylece Üniversitelerin -zaten oldukça sınırlı olan- özerk yapıları tümüyle ortadan kaldırıldı. YÖK'le birlikte Üniversitelerin başına faşist devletin sadık "*bilim adamı*" Prof. İhsan Doğramacı getirildi. İhsan Doğramacı ve sömürgeci-faşist devlet, oluşturdukları işbirliği içinde adı solcuya çıkmış ve anti-faşist öğretim üyelerini tek tek Üniversitelerden uzaklaştırdılar. YÖK'ün getirdiği uygulamaları tasvip etmeyen ve eleştirici bir tutum takınan öğretim üyelerinin bir kısmı kendiliğinden istifa ederken, diğer bir kısmı da çeşitli baskı yöntemleriyle istifaya zorlandılar. Böylece, kısa bir dönem sonra, Türkiye ve Kürdistan'daki Üniversiteler, YÖK'ün yapısına uyum göstermeyen öğretim görevlilerinden temizlenmiş oldu. YÖK, tepeden başladığı bu temizlik hareketini, ikinci adımda öğrencilere doğru çevirdi. YÖK kadrosunun öğrenciler üzerinde sürdürdüğü baskılar sonucu, binlerce öğrenci okullardan atılırken, bir o kadarı da asılsız ihbarlar sonucu göz altına alınıp tutuklandılar. Operasyon, bu halile tamamlanmış sayılırdı. Üniversiteler YÖK'ün istediği bir düzeye gelmişlerdi. İlim ve irfan alanları olan üniversiteler birer askeri kışla haline gelmişlerdi. Bu askeri kışlada askerlerin elbette ki askeri bir disipline tabi tutulmaları gerekiyordu. Dünya ve ülke olaylarından haberleri olmayan, sadece verilenle yetinen bir gençlik yaratma çabaları böylece sistemleştirilmiş oldu. YÖK, evet efendimci ve Atatürkçü ilkelerle donatılmış bir gençlik yaratmak için devletin tam desteğini almış durumdaydı. Bu bakımdan sorunların üstüne cesaretle gitmesinin önünde hiç bir engel yoktu.

Ne var ki, YÖK ve faşist devlet Üniversite gençliğinin geçmiş devrimci ve militan geleneğini hesaba katmamakla ne denli yanıldıklarını kısa bir dönem sonra daha iyi kavradılar. 1984 yılında önce YÖK'ün denetimi altında oluşturulmaya başlanan öğrenci dernekleri, bununla bir faaliyet alanı bulmuş oldular. ANAP iktidarı bu örgütlenmelerin bir müddet sonra başlarını ağırtacağını

bilincinden hareketle, YÖK yasasında değişiklik öngören “tek tip dernek” tasarısını TBMM Milli Eğitim Komisyonu’na sundu. Komisyon, yasadaki değişiklik tasarısını onayladı. İşte tam da bu noktada öğrenciler yasa değişikliğine karşı eylemlerine başladılar. Tepkilerini, önce sokaklara dökülmekle dile getirdiler. İstanbul’da bir araya gelen 30 derneğin temsilciler “tek tip dernek” yasa önerisine karşı 15 Nisan’da İstanbul’dan Ankara’ya kadar bir yürüyüş yapılması kararını aldılar. 15 Nisan günü İTÜ’nün önünde toplanan kalabalık bir sayıda öğrenci grubu, polisin saldırısına maruz kaldı ve yürüyüş engellenmek istendi. Yürüyüşe katılan öğrenciler göz altına alındılar. 300 dolayında öğrenci de tutuklandı. İstanbul’daki bu yürüyüşe destek olmak amacıyla İzmir ve Ankara SBF, Edirne Mimar Sinan ve Adana Üniversitesi öğrencileri izinsiz yürüyüş, yemek boykotu, açlık grevi vb. eylemler geliştirdiler. Bu eylemlere karşı devletin kolluk güçleri yoğun saldırılarda bulundular. Ne var ki, tüm saldırılara rağmen öğrenciler direndiler ve sonuçta da istediklerini elde ettiler. ANAP hükümetinin konuyla ilgili olarak geri adım atmasının tek nedeni elbette ki, sadece öğrenci eylemleri değildi. Olayın bir de hukuki yönü vardı. Tek tip dernek yasa önerisi, derneklerle ilgili olduğundan, önce iç işleri komisyonu’nda tartışılması gerekirken Milli Eğitim Komisyonunda tartışılmaya başlanmış ve böylece prosedür yanlış işletilmişti. Diğer bir nokta da, öğrencilerin geliştirdikleri eylemlerde diğer burjuva-muhalefet partilerinden ve toplumun geniş kesiminden gördükleri destektir. Bu konu da hükümetin yasa tasarısını geri çekmesinde önemli bir unsur olmuştur.

Türkiye’deki Üniversitelerde öğrenciler bu gelişmeleri yaşarken, Kürdistan’da da öğrenci gençlik diğer bir sorunla karşı karşıyaydı. Ramazanın ilk günlerinde Van’daki 100.Yıl Üniversitesinde, Oruç yeme bahanesiyle bir grup öğrenciye karşı gerçekleştirilen saldırıda 7 öğrenci yaralandı ve Şirin Tekin adlı bir Kürt genci de katledildi. Olay kamuoyunda çeşitli şekillerde tartışılmaya sunulurken, üniversitelerin genel durumları ve bu alanlardaki Türk-İslam tezi temeli üzerinde inşa edilmeye çalışılan kadrolaşmaya dikkat çekildi. Olay elbette ki, basit bir oruç tutmama olayı değildi. Bundan önce de Van’da bazı gelişmeler olmuştu. Üniversite eski rektörlerinden Hakkı Atun, geçen yıl şubat ayında yapılan Rektörler toplantısında, “üniversitemizde irtica hareketi geliştirilmek isteniyor. Bu hareketin üniversite dışında desteklendiğini biliyoruz” diyerek, olayın vahametine dikkat çekmişti.

Ancak, yetkililer bu duruma bir önlem almak yerine Hakkı Atun'u emekliye sevk etmişlerdi. Rektörlüğe Nihat Bayşu'nun getirilmesi ile birlikte, Van Üniversitesinde olaylar daha bir hareketlilik kazanmış ve üniversite konferans salonu dışardan gelen MÇP(Milliyetçi Çalışma Partisi) militanlarının faaliyetlerine sunulmuştu. Cuma günleri ise, bir kısım öğrenciler rektörlüğe ait araçlarla camilere taşınıyorlardı. Öğretim görevlileri ders saatlerini namaz vakitlerine göre ayarlıyordu. Devlet bakanı Kazım Oksay'ın sahip çıktığı İrşad ekipleri üniversitede şeriat propagandaları yapıyordu. Sağ görüşlü öğrenciler okul idaresinin koruması altındaydılar. Bir grup öğrencinin "*çığlığımızı duyun*" başlıklı mektubunun Gökyüzü dergisinde yayınlanması baskıları daha da arttırmıştı. Öğrenciler mektupta "*idarenin irticayı, üniversitenin resmi kimliği olarak gördüğünü ve bizim gibi düşünmeyenler okumayabilirler*" şeklinde açıklamada bulundular.

Van'daki 100 yıl üniversitesindeki bu olaylar Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki diğer üniversite öğrencileri tarafından protesto edildi ve tepkiyle karşılandı. Van, Diyarbakır, Ankara, İstanbul, İzmir ve Trabzon da öğrenciler olayla ilgili birdiriler dağıttılar, formlar düzenlediler ve içişleri bakanlığına bir telgraf göndererek Rektör Nihat Bayşu'nun istifasını istediler. Ayrıca, SHP, DSP, Barolar Birliği ve Mimarlar Odası olayı kınayan açıklamalar yaptılar. Tüm bu tepkilere rağmen içişleri bakanı 7 Mayıs'ta yaptığı açıklamada olayın "*münferit*" olduğu konusunda diretiyordu.

Son dönemlerde Üniversite gençliğinin sömürgeci-faşist devlet ve o'nun üniversiteler üzerinde gerçekleştirdiği baskı mekanizmasına karşı dile getirdikleri tepkilerin önümüzdeki süreçte daha da boyutlanarak devam edeceği kaçınılmazdır. Faşist diktatörlük yedi yıldır toplumun değişik kesimleri üzerinde oluşturduğu baskıları uzun bir süre daha devam ettiremez. Her alanda yükselen tepkiler, giderek sömürgeci-faşist diktatörlüğe karşı yönelecektir. Toplumun en dinamik kesimlerinden birini oluşturan ve geçmiş mücadelesi ile militan yapısını defalarca kanıtlayan Üniversite gençliğinin de bu tepkiler içinde gerekli yerini alması kaçınılmazdı. Öğrenci gençlik, YÖK gibi faşist devletin denetim kurumlarıyla Üniversite gençliğinin hizaya getirilemeyeceğini eylemleriyle dile getirdiler.

Diğer yandan, öğrenci gençlik diğer dönemlerde olduğu gibi bu dönemde de, toplumsal olaylardan kolay kolay koparılamayacağını bir kez daha kanıtlamıştır. Bunun için de Üniversitelerin top-

lumsal muhalefetin önemli bir odağı olduğu belirtilmiştir. Ne var ki, öğrencilerin tüm toplumsal muhalefetin yükünü taşıyamayacakları açıktır. Konumları gereği, bu yükün altından kalkamazlar. Ancak, görünen o ki, bu gidişle öğrenci gençlik, geçmişte olduğu gibi siyasi mücadele alanında ağır sorumluluklarla karşılaşacaktır. Buna neden ise, bu günkü ortamda öğrenci hareketlerini denetim altına alacak ve ona gerekli muhtevayı kazandıracak siyasi bir otoritenin olmayışıdır. Öğrenciler bu boşluğu hissettikleri oranda, kendilerini bu boşluğu doldurmak için öne sürecek ve geçmişte yaşanan durum bir daha tekrar edilecektir. Bu anlamda öğrenci gençliğin militan özü, bu günkü aşamada siyasi bir muhteva kazanmamaktadır. Devrimci-siyasi güçlerin görevi olaya bu perspektiften bakmak ve acil müdahalelerde bulunmaktır.

Kürdistan gençliğinin durumu da hemen hemen aynı yapıdadır. Sömürgeci-faşist devlet Üniversitelerde olduğu kadar, Kürdistan'daki diğer tüm kurum ve kuruluşlarda Türk-islam sentezini hakim kıldırmaya çalışmaktadır. Anti-Kürt eğilim her alanda hakim kılınmaya çalışılmaktadır. Kürt halkının olduğu gibi, Kürt gençliğinin de sömürgeci-faşist devlete karşı tepkisi ve nefreti her geçen gün biraz daha kabarmaktadır. Bu tepki ve nefrete siyasi bir öz kazandırmak ise Ulusal Kurtuluşçu güçlerin görevi. Faşist diktatörlük altında geçen yedi yıl, halkımıza oldukça acı çektirmiştir. Kürdistan halkı bu acılara son vermek istemektedir. Bunun için de politik örgütlerini alanda görmek istiyor. Onların yol göstericiliğine bu gün her günden daha fazla ihtiyacı vardır. Ancak, eğer Kürdistan'lı politik güçler bu görev ve sorumluluklarını yerine getirmezlerse, Kürt halkı kendi politik önderliğini de kendisi yeniden yaratacaktır. Şimdiye kadar olduğu gibi...

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org